

ZEELAND REFINERY

2022

VOGELMONITORING ZEELAND REFINERY

J A A R V E R S L A G

ROB SPONSELEE OVER ZIJN

**Enorme
passie voor
vogels**

ALLES OVER DE **GEVLEUGELDE**

**Bewoners
van 5 ZR-
telgebieden**

NIEUW TE REALISEREN

**Natuurgebied
met landbouw-
grond**

Inhoud

VOORWOORD	04
INTERVIEW ROB SPONSELEE	06
TELGEBIED 1: Fabrieksterrein en tankerpark.....	10
TELGEBIED 2: Bargeloading	14
TELGEBIED 3: Moerasgebied onder flare 2.....	18
TELGEBIED 4: Solarpark Zeeland Solar.....	22
TELGEBIED 5: Nieuw te realiseren tijdelijk natuurgebied met landbouwgrond.....	26
RESULTATEN	30
COLOFON	34

Voorwoord

In het kader van het project Flora & Fauna op Zeeland Refinery zijn ook in het jaar 2022 de vogels geïnventariseerd en gemonitord. Deze methode is toegepast op standvogels, broedvogels en trekvogels.

Zeeland Refinery kent een diversiteit in biotopen, die een aantrekkingskracht blijven houden op verschillende soorten vogels. Dit maakt het bijzonder dat bepaalde soorten op, of in de nabijheid van de fabrieksterreinen voorkomen.

Er zijn soorten die landelijk gezien schaars voorkomen en toch op terreinen van Zeeland Refinery tot broeden komen, of voor een kortere of langere tijd hier verblijven om te overwinteren of aan te sterken op hun trekroute.

Het monitoren en inventariseren van vogels behaalde in het jaar 2022 de meeste toegevoegde waarde ten opzichte van voorgaande jaren. Dit jaar was er geen grote onderhoudsstop en het normale leven werd weer opgepakt na een onderbreking vanwege het coronavirus. Zodoende ontstond er een goed beeld van het tellen en monitoren.

In het jaar 2022 is maandelijks geteld. In de maanden maart t/m juni zijn de tellingen geïntensiveerd om zo goed mogelijk de broedvogels te monitoren.

Er zijn vijf deelgebieden op Zeeland Refinery waar de vogelstand in kaart is gebracht. Per deelgebied wordt aangegeven wat voor toegevoegde waarde het heeft m.b.t. diverse vogelsoorten in aantallen en/of als broedvogel.

2022 was een goed stabiel broedseizoen ten opzichte van 2021, de rietsoorten zoals de kleine karekiet, bosrietzanger en rietzanger laten daarentegen een toename zien! Voor de kolonievogels in het moeras is het weer een topjaar geweest. De broedaantallen stegen significant in vergelijking met voorgaande jaren! Dit gebied blijft uniek en zal deze status wellicht behouden.

Opvallend was ook weer het broeden van de kleine plevier, een echte pioniersoort die houdt van open terrein met korte vegetatie, een vrij schaarse soort die hier ook van de rust en ruimte heeft geprofiteerd.

Een van de boegbeelden in het biodiversiteitsplan van Zeeland Refinery is de patrijs. Deze soort gaat landelijk heel hard achteruit door intensivering van de landbouw, waardoor ruige overhoekjes en bloemrijke akkerranden verdwijnen. Dat de patrijs hier als broedvogel voorkomt, is een verdienste van Zeeland Refinery en het algehele biodiversiteitsplan.

Methodes

Met name de herinrichting van het tijdelijk natuurgebied, aaneengesloten met het solarpark en de biodiversiteitsranden aldaar, is gunstig voor de patrijs! Uiteraard profiteren andere soorten hier ook van.

Zeeland Refinery kent naamsbekendheid op het gebied van biodiversiteit in zijn algemeenheid en vogelpopulaties in het bijzonder en is hiermee een voorloper op de rest van het industriegebied Vlissingen-Oost. Door de resultaten en continuering van het inventariseren en monitoren kan dit alleen maar versterkt worden.

Door de aanleg en inrichting van nieuwe biotopen in het tijdelijke nieuwe natuurgebied hebben diverse bedreigde vogelsoorten zich er gevestigd, en kunnen dit door gericht beheer ook in de toekomst blijven doen.

Rob Sponselee
Security Shift Coordinator Zeeland Refinery
Januari 2023

De methode voor het monitoren van broedvogels is volgens het BMP (Broedvogel Monitoring Project) systeem gedaan. Dit betekent dat in de benoemde deelgebieden rondes zijn gelopen om het aantal territoria van broedvogels in kaart te brengen. Deze zijn toegesneden op alle soorten vogels. Ieder deelproject of gebied kende zijn eigen aanpak, maar de basis bleef hetzelfde: tellingen van territoriale broedvogels in vastomlijnde telgebieden (1 t/m 5). Voor de maanden maart, april, mei en juni zijn deze tellingen het belangrijkste. Een van de voorbeelden in het monitoren is het beoordelen van bezette zangposten van elke soort op nagenoeg dezelfde plek, zodat met zekerheid een broedgeval genoteerd kan worden.

De rietvogeltelling is gedaan in de nachtelijke en vroege uren. Deze vogels zingen dan het actiefst.

De niet-broedvogels zijn geteld in de wintermaanden en in de trektijd. Deze maanden geven een ander beeld qua aantallen en gedrag dan in de broedtijd. Dit laat zien hoe belangrijk de gebieden van Zeeland Refinery zijn!

ROB SPONSELEE heeft een
bijzondere functie binnen
Zeeland Refinery. Hij is niet
alleen Shift Coordinator binnen
de beveiliging; hij is ook onze

Vogel specialist

Binnen die laatste functie monitort
hij de vogels die op het terrein van
Zeeland Refinery leven.

We vroegen hem over wat er zo
fascinerend is aan vogelaar zijn,
wat zijn werk mooi maakt en wat de
natuur op het terrein van Zeeland
Refinery zo bijzonder maakt.

We zijn een voorloper op het gebied van biodiversiteit

Hoe werd je vogelspecialist?

Ik ben al jaren hobbymatig veel met vogels bezig - een echte vogelaar - en dat wisten m'n collega's hier ook allemaal. Als ze iets bijzonders zagen op het terrein, dan kwamen ze altijd bij mij uit. Met een beschrijving of met een fotootje op hun telefoon. En dan kon ik ze meestal wel vertellen wat ze hadden gezien. Soms ging ik natuurlijk zelf ook nog een kijkje nemen, als ik even tijd had.

Biodiversiteit is een heel belangrijk thema voor Zeeland Refinery. In 2020 gingen we daar als bedrijf actiever mee aan de slag. De biodiversiteit werd in kaart gebracht en er werd een plan opgesteld. Ik werd gevraagd om de vogels te gaan doen. Inmiddels monitor ik de vogelstand nog steeds en ben hier ook aardig wat uur mee bezig.

Hoe ben je geïnteresseerd geraakt in vogels?

Door familie. Mijn oom en neef namen me een keer mee naar het bos bij Rammekens om vogels te kijken. Toen was ik om. Ik vond het ge-wel-dig. En het moment dat dat gebeurde weet ik ook nog precies. Ik vroeg m'n oom wat er dan voor bijzondere vogels zaten. En hij vertelde dat er heel af en toe wel eens een waterral werd gezien en dat hij die heel graag wilde zien. Zei ik even later. "Daar loopt er eentje." M'n oom wist niet wat hij zag! "Hoe krijg je het voor elkaar!"

En van daaruit heeft het zich verder ontwikkeld. Je koopt je eerste boekje, je koopt cassettebandjes - die had je destijds nog - met vogelgeluiden, je leert mensen kennen met dezelfde hobby en je kennis wordt steeds groter. Tegenwoordig maak ik veel foto's van de vogels die ik zie, dus daar heb ik ook de apparatuur voor en deel ik waarnemingen met andere vogelaars. Maar het meest geniet ik gewoon van vogels kijken en genieten van het moment.

Waarom raken vogels je zo?

Ik kan heel oprecht genieten van vogels in al hun pracht. Natuurlijk, de een is minder mooi dan de ander, maar ik geniet van de soort. Ze zijn heel indrukwekkend. Vooral als zo'n beest (zoals de boerenwaluw, bijvoorbeeld) duizenden en duizenden kilometers helemaal uit Afrika hierheen komt vliegen. Dan denk ik: 'Je bent een topper!' Dat een beestje met zo'n klein brein gewoon weet hoe het moet vliegen... Daar kun je alleen maar respect voor hebben. Zo vanaf half maart zie je de eerste trekvogels weer en dan loop ik echt te glunderen.

Klopt het dat je ook op reis gaat om vogels te kijken?

Ik ga op vakantie met m'n vrouw en dan gaat het niet alleen om vogels kijken. Maar ik ga ook speciaal met vrienden op reis naar gebieden waar je veel vogels kunt zien. In Zuid- en Zuidoost-Europa waar de natuur ongerepter is, zie je veel meer vogels. En volgend jaar gaan we naar Canada naar een nationaal park waar trekvogels na een lange vlucht over water voor het eerst weer land zien. Daar komen er dus heel veel rusten. Daar kijk ik erg naar uit.

Hoe gaat je baan als Vogelspecialist in zijn werk?

We hebben vijf verschillende gebieden op ons terrein en in alle gebieden doe ik het hele jaar door tellingen. In het herfst- en winterseizoen twee keer per maand, en in het broedseizoen vier keer per maand. Dan is er meer vast te leggen door intensiever te monitoren op zangposten van diverse broedvogels. Per telling ben ik zo'n acht uur bezig. Ik maak ook veel foto's voor de verslagen, ik werk de tellingen uit en dan is er nog het administratiewerk en het bewerken van de gemaakte foto's.

Bij dat vogels tellen hoort ook dat je ze überhaupt allemaal ziet. Hoe krijg je dat voor elkaar?

Ik sta eigenlijk altijd 'aan' als ik de natuur in ga. Het is een kwestie van ervaring. Soms stilzitten, soms lopen om een eindje verderop te kijken. En je moet het gebied leren lezen. Kijken wat voor biotoop het is en wat voor aanpak daar nodig is. Ik deed al inventarisaties voor vogelgroepen, dus ik wist ook al hoe dat werkte, toen ik hiermee begon.

Wat is het belang van al dat vastleggen en tellen?

Dat je kunt aantonen dat er echt iets unieks is op het raffinaderijterrein. We zijn een voorloper op het gebied van biodiversiteit. We hebben nu een paar jaar onderzoek gedaan en daaruit blijkt dat dit gebied voor vogels, maar bijvoorbeeld ook voor zeldzame orchideeën, behoorlijk belangrijk is. En je kunt door de metingen aantonen dat de vogelpopulatie toeneemt.

Wat maakt Zeeland Refinery zo'n geliefd gebied voor vogels?

In sommige deelgebieden komt geen mens. Daar vind je dus heel veel soorten die geen mensen kunnen hebben. Maar tegelijk weet een aantal soorten in de drukkeren deelgebieden: 'die mensen komen niet naar me toe'. En je kunt daar dus zomaar een scholekster in het iets drukkeren tankenpark zien broeden terwijl die best schuw zijn. Tussen de wegen en de tanks ligt veel grind en is de vegetatie kort. Daar houden ze van. Het gaat in Nederland helemaal niet zo goed met de scholekster, maar hier broeden er best veel.

Kun je iets vertellen over de deelgebieden? Heb je een favoriet gebied?

Dat is me nogal een dilemma. Het zijn allemaal gebieden die iets hebben. Het is heel bijzonder om vogels te zien in de 'drukkeren' gebieden zoals het fabrieksterrein en tankenpark en bij de binnenvaartsteiger komen allerlei watervogels. Bij het Solarpark staan veel wilde bloemen en daar komen veel zaadetende vogels op af...

Maar ik denk dat het moerasgebied en het nieuwe natuurgebied m'n favorieten zijn. In het moerasgebied is een broedkolonie van kleine zilverreiger, blauwe reiger en lepelaar. Je ziet wel eens kolonies van één soort, maar al die soorten zo door elkaar, dat is echt behoorlijk uniek. En in het nieuwe natuurgebied is een heel plan ontwikkeld waarbij een Zeeuws landschap is aangelegd, inclusief hagen en hoogstamfruitbomen. Dat moet natuurlijk nog allemaal flink gaan groeien - die boompjes zijn nu nog behoorlijk klein - maar de eerste resultaten zie je al. Er broedt een paartje patrijzen - een soort die het ontzettend moeilijk heeft in Zeeland doordat er steeds minder stukjes ruige natuur zijn. Ik hoop dat dat er met de jaren meer worden. Die patrijzen zijn wat dat betreft echt ons boegbeeld.

TELGEBIED 1

Fabrieksterrein en tankerpark

Door de korte vegetatie langs de fabrieksdelen en tanks broeden hier elk jaar scholeksters. Deze soort scoort landelijk hoog als broedvogel ten opzichte van andere (industrie-) gebieden! Zangvogels zoals kneu, vink en putter broeden in de bosschages. De zwarte roodstaart is al vele jaren broedvogel in dit deelgebied, deze soort broedt hier in gebouwen.

Roofvogels zoals de slechtvalk en torenvalk worden hier heel het jaar gezien op de torens en tanks van het fabrieksterrein.

De buizerd gebruikt de hekwerken en lantaarnpalen op het terrein als uitkijkpost.

De torenvalk broedt elk jaar in holtes van het pijpen- en buizentracé dat richting de tanks en destillatie-eenheden loopt. Het mooie van deze elk jaar terugkerende broedvogels is, dat deze gewend raken aan bedrijvigheid door de dagelijkse hoeveelheid werknemers. Met name de scholekster is hier een goed voorbeeld van!

SCHOLEKSTERPAAR
OP BUIZENTRAJECT

*Er leven
meer dan tien
paartjes scholeksters
op het terrein terwijl de
soort het in de rest van
Nederland niet heel
goed doet.*

TELGEBIED 1

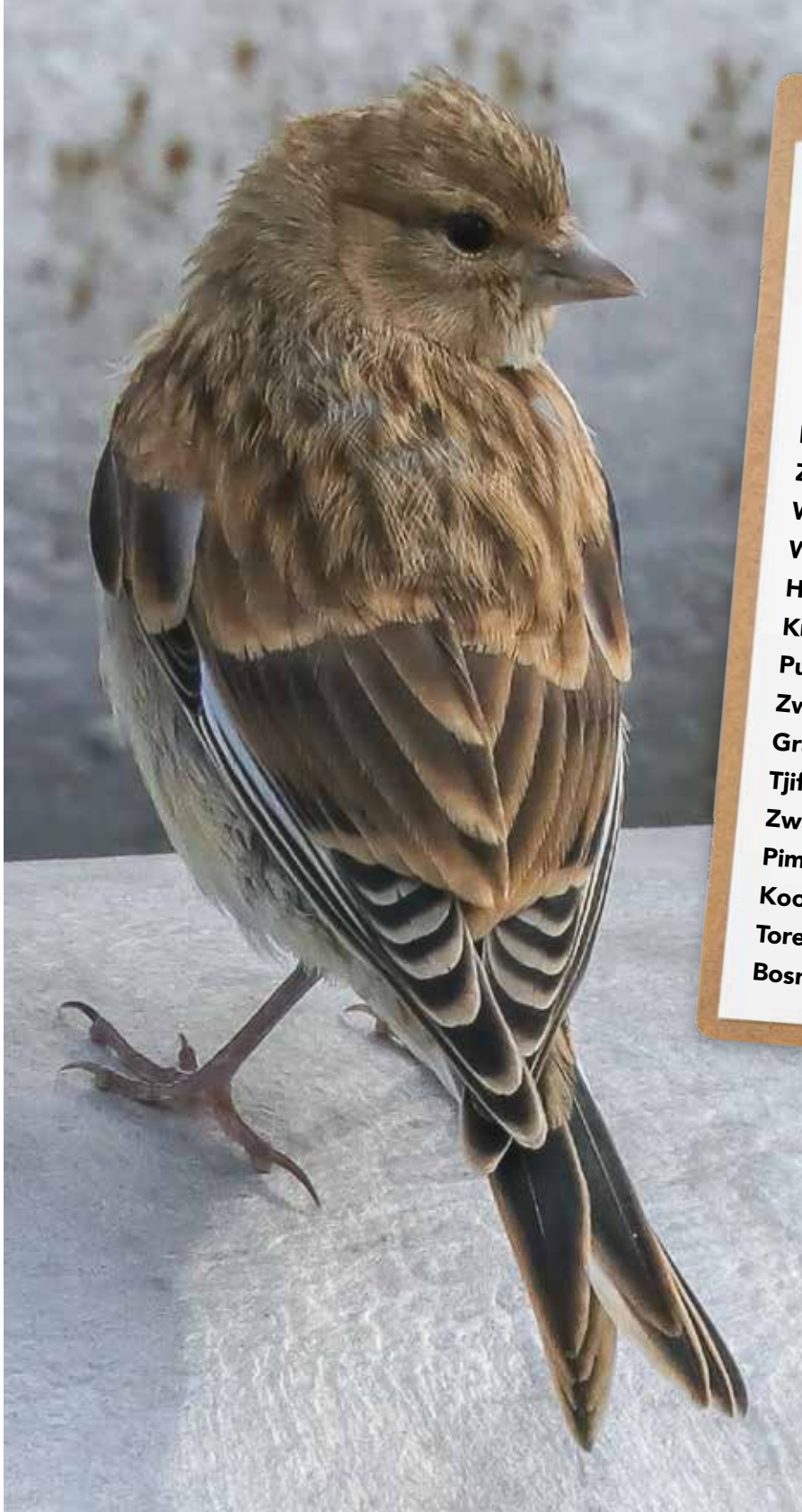
Fabrieksterrein en tankerpark

*De zwarte
roodstaart is de eerste
vogel die 's ochtends
begint met zingen.
Zijn mooie, raspende
zang wordt dus veel
door de mensen in
de nachtdienst
gehoord.*

**ZWARTE
ROODSTAART
VROUW**

▲ JONGE
KNEU

Broedresultaten	2020	2021	2022
Scholekster	7 paar	8 paar	14 paar
Holenduif	1 paar	3 paar	3 paar
Houtduif	1 paar	3 paar	3 paar
Merel	2 paar	5 paar	4 paar
Zanglijster	1 paar	1 paar	0-1 paar
Witte Kwikstaart	4 paar	2 paar	1 paar
Winterkoning	1 paar	3 paar	5 paar
Heggenmus	2 paar	5 paar	4 paar
Kneu	1 paar	4 paar	3 paar
Putter	2 paar	3 paar	5 paar
Zwarte Roodstaart	3 paar	3 paar	3 paar
Grasmus	1 paar	2 paar	2 paar
Tjiftjaf	2 paar	2 paar	2 paar
Zwartkop	1 paar	2 paar	2 paar
Pimpelmees	4 paar	2 paar	0-1 paar
Koolmees	1 paar	3 paar	2 paar
Torenavk	1 paar	1 paar	1 paar
Bosrietzanger	-	-	1 paar

JONGE
SCHOLEKSTER ▶

TELGEBIED 2

Bargeloading

Het bargeloadinggebied in de Van Cittershaven is met name in de wintermaanden interessant voor diverse soorten water- en zeevogels. Aalscholvers, wilde eenden, futen en middelste zaagbekken worden hier geregeld gezien. De ijsvogel gebruikt af en toe de steigers in het gebied om van daaruit op kleine visjes te foerageren. Dit bewijst dat de kwaliteit van het water goed is! Wellicht verklaart dit ook de toename van zeehonden in dit gebied. Op de dijktaluden komen scholeksters tot broeden.

IJSVOGEL

De ijsvogel komt hier sinds de laatste jaren voor. Ijsvogels zijn viseters en dat hij hier voorkomt in het winterseizoen, zegt iets over de waterkwaliteit.

TELGEBIED 2

Bargeloading

Het is prachtig om het baltsgedrag van futen te zien. Ze komen daarbij haast helemaal uit het water. Als je geluk hebt, kun je dat hier in maart nog net zien voor ze het binnenland intrekken.

IJSVOGEL ▶

SCHOLEKSTER ▲

◀ **JONGE
SCHOLEKSTER**

Broedresultaten	2020	2021	2022
Scholekster	1 paar	2 paar	2 paar

17

TELGEBIED 3

Moerasgebied onder flare 2

Dit deelgebied is erg belangrijk voor Zeeland Refinery gezien zijn gemengde broedkolonie van kleine zilverreiger, blauwe reiger en lepelaar. Er zijn maar weinig plekken in Nederland waar dit ook voorkomt, we kunnen dus spreken van een unieke situatie. Eind maart leek het erop dat er zich ook nog een paartje grote zilverreigers in de kolonie ging vestigen.

Het bleef hier helaas bij, het paartje in prachtig broedkleed werd hierna niet meer gezien. Het zou het eerste bevestigde broedpaar voor Zeeland zijn geweest...

Dit deelgebied herbergt al meer dan veertig jaar broedende bruine kiekendieven. Elk jaar en zonder onderbreking wordt hier gebroed. Dit is dus ook een voorbeeld waarom dit gebied zo belangrijk is! Voor nestelende rietsoorten zoals de kleine karekiet, rietzanger, rietgors en Cetti's zanger is dit gebied ook van belang. Die laatste soort is vanaf 2018 een nieuwkomer.

Een broedkolonie van blauwe reigers, zilverreigers en lepelaars zie je op maar heel weinig plekken. Elk jaar groeit deze kolonie en komen er meer paartjes bij.

LEPELAAR

TELGEBIED 3

Moerasgebied onder flare 2

BLAUWE- EN KLEINE ZILVERREIGER

*Al 45 jaar broedt
de bruine kiekendief
in het moerasgebied.
Ze maken een nest in
het riet en dat staat
hier veel.*

RIETZANGER

BRUINE ▲
KIEKENDIEF

◀ LEPELAAR

Broedresultaten	2020	2021	2022
Grauwe gans	2 paar	3 paar	4 paar
Kleine zilverreiger	8 paar	13 paar	18 paar
Blauwe reiger	9 paar	14 paar	16 paar
Lepelaar	-	5-6 paar	9 paar
Bruine kiekendief	1 paar	1 paar	1 paar
Buizerd	1 paar	1 paar	1 paar
Houtduif	1 paar	2 paar	1 paar
Heggenmus	-	1 paar	2 paar
Winterkoning	1 paar	2 paar	4 paar
Braamsluiper	-	0-1 paar	-
Grasmus	1 paar	2 paar	2 paar
Roodborst	1 paar	-	-
Blauwborst	2 paar	-	-
Zanglijster	1 paar	2 paar	1 paar
Zwartkop	1 paar	1 paar	3 paar
Tijftjaf	1 paar	2 paar	2 paar
Groenling	-	1 paar	-
Kneu	1 paar	2 paar	2 paar
Putter	1 paar	1 paar	2 paar
Merel	1 paar	1 paar	2 paar
Kleine karekiet	4 paar	6 paar	7 paar
Rietzanger	4 paar	3 paar	5 paar
Bosrietzanger	1 paar	2 paar	3 paar
Rietgors	3 paar	2 paar	1 paar
Cetti's zanger	1 paar	1 paar	2 paar
Waterhoen	1 paar	1 paar	1 paar
Waterral	1 paar	1 paar	1 paar
Koekoek	-	-	1 paar

◀ BLAUWE REIGER

TELGEBIED 4

Solarpark Zeeland Solar

Dit gebied is belangrijk door de aanleg van biodiversiteitsranden langs de zonnepanelen.

Dit geeft niet alleen een fraai beeld als de randen volop in bloei staan, maar is ook erg belangrijk voor insecten en zoogdieren e.d. die weer van invloed zijn op de vogelstand aldaar. Insectenetende vogels zoals de grasmus, heggenmus en winterkoning, en roofvogels zoals de buizerd en torenvalk die foerageren op muizen e.d. profiteren hiervan!

Zaadetende soorten zoals de kneu, putter en vink komen in vrij grote aantallen voor als zowel broedvogel, doortrekker en wintergast. Vele soorten vogels weten dit gebied te vinden door zijn wat afgelegen ligging waar niet of nauwelijks mensen komen. Bovendien is het gebied van belang voor diverse rietvogels door de aanwezigheid van vrij brede, ruige rietsloten met een overgang naar de biodiversiteitsranden.

GRASMUS

Vooral de bosrietzanger houdt van dit biotoop, maar ook de kleine karekiet, rietzanger en blauwborst. De rietgors overwintert in dit gebied.

Putters hebben zaadkiemende planten nodig en die zijn hier speciaal aangeplant. Daar eten ze van tijdens de vogeltrek, maar ook in de broedtijd.

TELGEBIED 4

Solarpark Zeeland Solar

Sinds 2020 worden de sloten deels gemaaid en daarvan profiteren allerlei rietvogels, zoals ook de kleine karekiet. Het aantal kleine karekieten is toegenomen sinds het nieuwe maaibeleid.

**KLEINE
KAREKIET**

▲ JONGE
BLAUWBORST

Broedresultaten	2020	2021	2022
Scholekster	1 paar	2 paar	1 paar
Winterkoning	1 paar	3 paar	4 paar
Heggenmus	1 paar	2 paar	2 paar
Graspieper	1 paar	2 paar	2 paar
Grasmus	2 paar	3 paar	4 paar
Kneu	2 paar	2 paar	5 paar
Putter	1 paar	2 paar	3 paar
Kleine karekiet	4 paar	5 paar	7 paar
Bosrietzanger	1 paar	2 paar	4 paar
Rietgors	1 paar	1 paar	1 paar
Blauwborst	1 paar	2 paar	2 paar
Cetti's zanger	-	-	0-1 paar
Blauwborst	2 paar	-	1 paar
Rietzanger	2 paar	2 paar	1 paar
Koolmees	-	-	1 paar

BUIZERD ►

TELGEBIED 5

Nieuw te realiseren tijdelijk natuurgebied met land- bouwgrond

Dit gebied is door aanleg van diverse nieuwe biotopen nog belangrijker geworden dan het al was. Vele soorten profiteren hiervan, of gaan dit wellicht in de toekomst doen dankzij deze nieuwe aanleg van natuurontwikkeling. Samen met het aangrenzende solarpark met zijn biodiversiteitsranden is dit het belangrijkste aaneengesloten gebied op Zeeland Refinery!

**KLEINE
PLEVIER**

Een echte pionierssoort en schaarse broedvogel zoals de kleine plevier komt hier de laatste twee jaar tot broeden.

Aan de rand van dit gebied groeien diverse struiken en bomen, evenals rond de bungalow, waar diverse

De patrijs is een zeldzame vogel geworden, maar mede door aanleg van een speciaal biotoop komt hij op het terrein van Zeeland Refinery nu weer voor.

zangvogels zoals zwartkop, tijftjaf en kneu tot broeden komen.

In de trektijd en de wintermaanden profiteren tientallen zangvogels voor korte of langere tijd op speciaal aangelegde gedeeltes met zaad kiemende vegetatie waar zij op foerageren.

TELGEBIED 5

Nieuw te realiseren tijdelijk natuurgebied met landbouwgrond

Er zijn veel soorten die dit gebied aandoen om even bij te tanken. Heel bijzonder is dat er het afgelopen jaar een groep van tien bokjes werd aangetroffen – dat is een vrij zeldzame en schuwe vogel.

BOKJE ▶

ZWARTKOP

◀ JONGE
KNEU

Broedresultaten	2020	2021	2022
Bergeend	-	2 paar	1 paar
Scholekster	1 paar	1 paar	-
Kleine plevier	-	1 paar	1 paar
Patrijs	1 paar	1 paar	1 paar
Holenduif	1 paar	1 paar	1 paar
Houtduif	1 paar	2 paar	2 paar
Putter	2 paar	3 paar	4 paar
Kneu	1 paar	3 paar	3 paar
Winterkoning	1 paar	5 paar	4 paar
Heggenmus	1 paar	2 paar	3 paar
Koolmees	1 paar	1 paar	2 paar
Kleine karekiet	2 paar	5 paar	7 paar
Bosrietzanger	2 paar	4 paar	3 paar
Veldleeuwerik	-	1 paar	1 paar
Gele kwikstaart	1 paar	-	-
Merel	1 paar	1 paar	1 paar
Zanglijster	1 paar	1 paar	-
Grasmus	2 paar	3 paar	3 paar
Zwartkop	1 paar	2 paar	2 paar
Tjiftjaf	1 paar	1 paar	2 paar
Boerenzwaluw	1 paar	-	-
Koolmees	1 paar	1 paar	2 paar
Graspieper	2 paar	2 paar	2 paar

RESULTATEN

Broedvogels op Zeeland Refinery per deelgebied

GRASPIEPER

Fabrieksterrein en tankerpark

	2020	2021	2022
Scholekster	7 paar	8 paar	14 paar
Holenduif	1 paar	3 paar	3 paar
Houtduif	1 paar	3 paar	3 paar
Merel	2 paar	5 paar	4 paar
Zanglijster	1 paar	1 paar	0-1 paar
Witte kwikstaart	4 paar	2 paar	1 paar
Winterkoning	1 paar	3 paar	5 paar
Heggenmus	2 paar	5 paar	4 paar
Kneu	1 paar	4 paar	3 paar
Putter	2 paar	3 paar	5 paar
Zwarte roodstaart	3 paar	3 paar	3 paar
Grasmus	1 paar	2 paar	2 paar
Tjiftjaf	2 paar	2 paar	2 paar
Zwartkop	1 paar	2 paar	2 paar
Pimpelmees	4 paar	2 paar	0-1 paar
Koolmees	1 paar	3 paar	2 paar
Torenvalk	1 paar	1 paar	1 paar
Bosrietzanger	-	-	1 paar

Bargeloading

	2020	2021	2022
Scholekster	1 paar	2 paar	2 paar

Moerasgebied onder flare 2

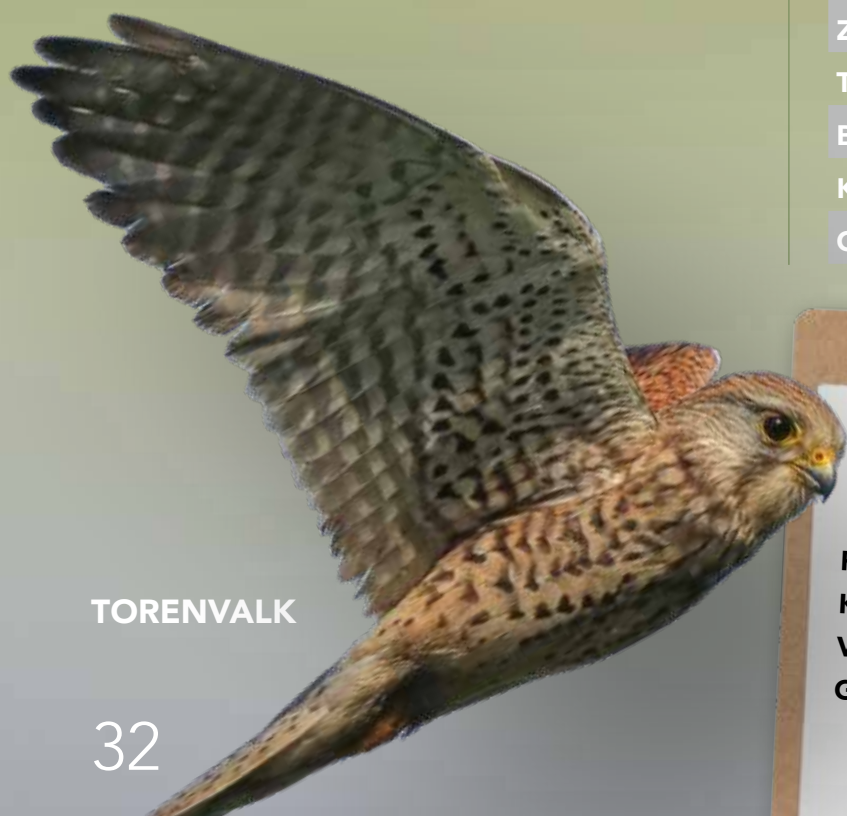
	2020	2021	2022
Grauwe gans	2 paar	3 paar	4 paar
Kleine Zilverreiger	8 paar	13 paar	18 paar
Blauwe Reiger	9 paar	14 paar	16 paar
Lepelaar	-	5-6 paar	9 paar
Bruine kiekendief	1 paar	1 paar	1 paar
Buizerd	1 paar	1 paar	1 paar
Houtduif	1 paar	2 paar	1 paar
Heggenmus	-	1 paar	2 paar
Winterkoning	1 paar	2 paar	4 paar
Braamsluiper	-	0-1 paar	-
Grasmus	1 paar	2 paar	2 paar
Roodborst	1 paar	-	-
Blauwborst	2 paar	-	-
Zanglijster	1 paar	2 paar	1 paar
Zwartkop	1 paar	1 paar	3 paar
Tjiftjaf	1 paar	2 paar	2 paar
Groenling	-	1 paar	-
Kneu	1 paar	2 paar	2 paar
Putter	1 paar	1 paar	2 paar
Merel	1 paar	1 paar	2 paar
Kleine karekiet	4 paar	6 paar	7 paar
Rietzanger	4 paar	3 paar	5 paar
Bosrietzanger	1 paar	2 paar	3 paar
Rietgors	3 paar	2 paar	1 paar
Cetti's zanger	1 paar	1 paar	2 paar
Waterhoen	1 paar	1 paar	1 paar
Waterral	1 paar	1 paar	1 paar
Koekoek	-	-	1 paar

Solarpark

	2020	2021	2022
Scholekster	1 paar	2 paar	1 paar
Winterkoning	1 paar	3 paar	4 paar
Heggenmus	1 paar	2 paar	2 paar
Graspieper	1 paar	2 paar	2 paar
Grasmus	2 paar	3 paar	4 paar
Kneu	2 paar	2 paar	5 paar
Putter	1 paar	2 paar	3 paar
Kleine karekiet	4 paar	5 paar	7 paar
Bosrietzanger	1 paar	2 paar	4 paar
Rietgors	1 paar	1 paar	1 paar
Blauwborst	1 paar	2 paar	2 paar
Cetti's zanger	-	-	0-1 paar
Blauwborst	2 paar	-	1 paar
Rietzanger	2 paar	2 paar	1 paar
Koolmees	-	-	1 paar
Koolmees	1 paar	3 paar	2 paar
Torenvalk	1 paar	1 paar	1 paar
Bosrietzanger	-	-	1 paar

Tijdelijk natuurgebied

	2020	2021	2022
Bergeend	-	2 paar	1 paar
Scholekster	1 paar	1 paar	-
Kleine plevier	-	1 paar	1 paar
Patrijs	1 paar	1 paar	1 paar
Holenduif	1 paar	1 paar	1 paar
Houtduif	1 paar	2 paar	2 paar
Putter	2 paar	3 paar	4 paar
Kneu	1 paar	3 paar	3 paar
Winterkoning	1 paar	5 paar	4 paar
Heggenmus	1 paar	2 paar	3 paar
Koolmees	1 paar	1 paar	2 paar
Kleine karekiet	2 paar	5 paar	7 paar
Bosrietzanger	2 paar	4 paar	3 paar
Veldleeuwerik	-	1 paar	1 paar
Gele kwikstaart	1 paar	-	-
Merel	1 paar	1 paar	1 paar
Zanglijster	1 paar	1 paar	-
Grasmus	2 paar	3 paar	3 paar
Zwartkop	1 paar	2 paar	2 paar
Tijftjaf	1 paar	1 paar	2 paar
Boerenzwaluw	1 paar	-	-
Koolmees	1 paar	1 paar	2 paar
Graspieper	2 paar	2 paar	2 paar

TORENVALK

	2020	2021	2022
Putter	48 (07-02)	120 (22-08)	124 (28-08)
Kneu	20 (08-02)	28 (18-09)	170 (28-08)
Vink	172 (25-02)	98 (31-10)	70 (24-12)
Groenling	16 (08-02)	7 (17-01)	60 (20-08)

Uitgelicht

In totaal zijn er 31 tellingen uitgevoerd. Buiten deze tellingen om zijn er diverse losse waarnemingen genoteerd. Van alle resultaten zijn maandverslagen gemaakt en zijn alle waarnemingen ingevoerd op de website Waarneming.nl. Hier kunnen per gebied (TotalEnergies/Zeeland Refinery) de resultaten opgevraagd worden.

Tijdens het tellen en monitoren zijn er diverse schaarse soorten gezien. Zo zat er op 28 februari en op 19 november een kuifaalscholver tussen de steigers van bargeloading te vissen. Deze soort wordt weinig in het havengebied gezien, iets meer aan de Noordzeekust. Dit geldt ook voor de zwarte zee-eend in hetzelfde deelgebied op 11 december.

Vanaf met name maart t/m mei en augustus t/m november komt de vogelwereld in beweging in de zogenaamde trektijd. Soorten komen uit hun overwinteringsgebied of gaan richting het zuiden om daar te overwinteren, diverse soorten uit Noord-Europa blijven juist in onze contreien overwinteren. De deelgebieden die in dit verslag beschreven worden, hebben een grote aantrekkingskracht op vele soorten in het najaar en de winter. Deze periode is dus nog belangrijker dan het voorjaar voor de aantallen en hoeveelheid soorten in de deelgebieden van Zeeland Refinery. In de loop der jaren is gebleken dat vooral het solarpark en het aangelegde natuurgebied erg belangrijk is geworden voor soorten zoals putter, kneu, groenling en vink. In deze twee deelgebieden worden door deze soorten massaal gefoerageerd op zaad kiemende planten die o.a. hiervoor zijn aangelegd. De beschreven soorten komen hier in aantallen voor die het vermelden waard zijn! Zie hiervoor het overzicht op de vorige pagina's met topaantallen en datum in de afgelopen jaren.

Een duidelijke toename door de aanleg, soort en ontwikkeling van diverse biotopen!

In het nieuw aangelegde natuurgebied zijn diverse natte stukken waar spontaan kleinere slikrandjes zijn ontstaan. Dit is het soort biotoop waar diverse soorten snippen zoals de watersnip en het bokje hun voedsel zoeken. Met name het bokje is interessant omdat dit een schaarse doortrekker en wintergast is. In het najaar en begin winter zaten er tussen 29 oktober en 11 december maximaal tien exemplaren. Dergelijke aantallen komen maar weinig voor in Nederland! Op deze foto (pag. 28, Bokje) zie je goed hoe deze soort op zijn schutkleur vertrouwt!

Voor soorten als de tapuit en het paapje is het solarpark en het nieuwe natuurgebied een goed aaneengesloten gebied om met name in het najaar te foerageren op weg naar hun overwinteringsgebieden in het zuiden. Augustus en september zijn de piekmaanden voor deze soorten, waarin zij in hogere aantallen voorkomen dan in het voorjaar. Dit komt doordat zij langer blijven foerageren. In het voorjaar stoten de soorten meer door naar hun broedgebieden. In dit jaargetijde komen vele soorten insecten voor in de verscheidenheid aan biotopen in de beschreven deelgebieden, waar vele soorten (waaronder dus de tapuit en het paapje) op foerageren om de nodige vetreserves op te bouwen voor de grote trek.

Colofon

Dit Jaarverslag Vogelmonitoring 2022 is een publicatie van Zeeland Refinery. Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Heeft u vragen over deze publicatie of Zeeland Refinery? Bezoek onze website of stel uw vraag per mail aan communicatie@zrefinery.nl.

Vogelfoto's en tekst

Rob Sponselee

Tekst interview: Sonja Barentsen/SBText

Portretfoto's

Tom D'haenens

Redactie

Hanna van der Molen

Vormgeving

M2iD - Once Upon Design

Zeeland Refinery N.V.

Luxemburgweg 1

4455 TM Nieuwdorp

**GRAUWE
GANZEN**

© 2023 ZEELAND REFINERY N.V.

ZEELAND REFINERY